

posameznih kategorijah: šolstvo, gospodarstvo, vsakdanje življenje, versko življenje. Gradivo so dijaki natančno popisali in ga nato razvrstili še na panoje in v vitrine.

Načrtovali smo, da bomo razstavo v Bogojini pripravili v okviru Košičevih dni, ki pa so letos, žal, odpadli. Iz zagate nas je rešil dr. Stanislav Zver, tamkajšnji župnik, ki je za razstavo ponudil prostore župnije. Oba sva bila mnenja, da bi bilo najbolje razstavo imeti ob maši, saj je tam prisotnih vedno veliko ljudi. Uradno odprtje razstave je bilo tako 2. septembra pri nedeljski sveti maši. Po razstavi, ki je bila na ogled dva tedna, se je vse gradivo vrnilo lastnikom.

Čeprav se je 28. tabor šele dobro končal in so glave še vedno polne vseh doživetij, že razmišljamo o 29. taboru. Napovemo lahko, da bo ta sigurno potekal v Križevcih na Goričkem, ki so bili še pred sto leti največje naselje na Goričkem. O prihodnjem taboru so ob koncu letošnjega sanjarili tudi že dijaki. Zato je sploh odveč pisati in razmišljati o pomenu mednarodnega arhivskega raziskovalnega tabora!

Udeleženci (šest slovenskih dijakov, štirje mentorji): Urška Fras, Alen Strbad, Aljaž Poredoš, Marko Rengeo, Lucija Cör, Lucija Foltin, Jure Maček, Eszter Kovács, Zoltán Paksy in Gordana Šovegeš Lipovšek.

Gordana Šovegeš Lipovšek

31. mednarodno posvetovanje »Arhivska praksa 2018« Tuzla (Bosna in Hercegovina), 26.-28. september 2018

Tudi letos smo se arhivisti imeli priložnost udeležiti, menim da lahko sedaj že upravičeno rečemo, tradicionalnega 31. mednarodnega posvetovanja »Arhivska praksa 2018«, ki se po ustaljeni navadi odvija v bosensko-hercegovski Tuzli, v tudi mnogim slovenskim udeležencem dobro poznanem Hotelu Tuzla. Organizatorja posveta sta bila Arhiv Tuzelskega kantona in Društvo arhivskih delavcev Tuzelskega kantona in tudi tokrat lahko zagotovim, da sta organizatorja doobra poskrbela za prijetno počutje in občutek iskrene hvaležnosti za izkazano zanimanje in sodelovanje.

Pot proti Tuzli se je začela 26. 9. 2018 v jutranjih urah v družbi kolegov iz Arhiva Republike Slovenije, dr. Gašperja Šmida in Žarka Štrumbra ter Aleksandra Lavrenčiča, zaposlenega na

Javnem zavodu RTV Slovenija. Kljub prijetni družbi in neutrudnemu vozniku, vendar zato nič manj naporni večurni vožnji, smo se prav vsi razveselili prihoda do prizorišča, kjer nas je čakala nastanitev, pred tem pa še slastna večerja, ki je po dnevu, zaznamovanem s prigrizki in občudovanjem neskončnih zelenih pašnikov in čudovite narave nasploh, še kako teknila. Za popestritev druženja ob večerji sta poskrbela še direktor Pokrajinskega arhiva Maribor Ivan Fras in dr. Miroslav Novak, ki sta se pridružila naši mizi. Kljub utrujenosti, ki se je počasi začela čutiti, pa ni kazalo spregledati razstave Državnega arhiva Črne gore z naslovom *Cetinje u Prvom svjetskom ratu*, na kateri so bile razstavljene fotografije, nastale za časa prve svetovne vojne na območju nekdanjega glavnega mesta kraljevine. Ko se nas je utrujenost že resno lotila, je sledila še zadnja »ovira« do hotelske sobe, in sicer edino delujoče dvigalo, ki začuda in na srečo nas vseh kljub pogosti preobremenitvi ni prenehalo delovati.

Naslednji dan (27. 9. 2018) je sledila svečana otvoritev posvetovanja, ki so ga zaznamovali pozdravni nagovori tako predsednika organizacijskega odbora kot tudi tujih in domačih uglednih gostov. V veselje mi je bilo, da sem lahko tudi sam pozdravil vse udeležence posvetovanja kot predstavnik Arhivskega društva Slovenije in se ne nazadnje zahvalil za povabilo k sodelovanju v imenu Arhiva Republike Slovenije in preostalih slovenskih regionalnih arhivov. Sledila je še predstavitev in promocija publikacije Arhivska praksa, letos sta izšli kar dve knjigi (knjiga 1 in knjiga 2), v katerih so objavljena dela vseh nastopajočih na letošnjem mednarodnem posvetovanju.

Po prijetnem kratkotrajnem odmoru so se udeleženci posveta razdelili v dve skupini, in sicer glede na temo pripravljenega prispevka. V Kristalni dvorani Hotela Tuzla je potekalo posvetovanje na temo *Pomen pisarniškega poslovanja v sistemu upravljanja z dokumentarnim gradivom*. Kot prva sta svoj prispevek *Pisarniško poslovanje v službi arhivske dejavnosti* predstavila Darko Rubčić in Željka Dmitrus (Hrvaška). Sledili so še prispevki Samirja Beganoviča (Bosna in Hercegovina), s katerim nam je predstavil uporabo *avtomatiziranih orodij za upravljanje dokumentov v tožilstvu*, prispevek Amele Bedaković, prav tako iz arhiva Bosne in Hercegovine, s katerim je *analizirala predpise s področja pisarniškega poslovanja v Bosni in Hercegovini v luči veljavne arhivske zakonodaje*, Ibrahim Zukić (Bosna in Hercegovina) je v prispevku poudaril *pomen osnovnih evidenc pisarniškega poslovanja v osnovnih in srednjih šolah*, Jasmina Latinović in Jugoslav Veljakovski (Srbija) pa sta govorila o potrebi po *sestavi novega obrazca arhivske (akcesijske) knjige*. Omer Zulić (Bosna in Hercegovina) je s prispevkom osvetlil *vlogo in odgovornost arhivov v procesu informatizacije dela v matičnih uradih*, sledila sta še prispevka Marije Todorović (Srbija), s katerim je predstavila *značaj pisarniškega poslovanja v sistemu upravljanja z dokumenti*, in Srđana Sivčeva (Srbija), ki je predstavil nedavno reševanje *dokumentarnega gradiva okrožnega, okrajnega in občinskega sodišča v Kikindi*. Predvidevani sta bili tudi predstavitvi prispevkov dr. Zdenke Semilič Rajh na temo *vrednotenja arhivskega gradiva pri ustvarjalcu na podlagi standarda ISO 15489-1; 2016* in Matjaža Aškerca na temo *pregleda zbirke evidenc dokumentarnega gradiva organov pri reorganizaciji državne uprave*, vendar zaradi njune odsotnosti to žal ni bilo izvedljivo.

Istočasno so v Kongresni dvorani »našega« hotela potekale predstavitve prispevkov na temo *Pomen znanstvenoraziskovalne in izdajateljske dejavnosti arhivov za uveljavljanje oziroma potrjevanje arhivske dejavnosti*. Dr. Miroslav Novak (Pokrajinski arhiv Maribor) je prvi predstavil svoj prispevek z naslovom *Čas kot element za določanje vsebine in konteksta arhivskega gradiva*. Sledil je referat Vukota Vukotića (Črna gora) glede pomena izdajateljstva pri uveljavljanju arhivske dejavnosti. Dr. Ivo Orešković (Hrvaška) je s svojim prispevkom na primeru dubrovniškega arhiva poudaril nujnost pospeševanja arhivskega poklica in mednarodnega arhivskega sodelovanja. Mag. Sejdaliya Gušić (Bosna in Hercegovina) pa je z ozirom na prakso zgodovinskega arhiva Sarajevo seznanil

navzoče z izdajateljsko dejavnostjo v težkih letih 1998–2018, s posebnim poudarkom na soizdajateljskih projektih. Dr. Enver Ujkanović in Almasa Nuhović (Srbija) sta na kratko predstavila Zgodovinski arhiv »Ras« skozi prizmo znanstvenoraziskovalne in izdajateljske dejavnosti; v podobni luči je Selma Isić (Bosna in Hercegovina) s svojim prispevkom predstavila Arhiv Tuzelskega kantona. Dr. Julija Barunčić Pletikosić in Ivan Radoš (Hrvaška) sta nas na primeru domovinske vojne na Hrvaškem seznanila z izkušnjami sodobnih arhivskih virov z izdajateljstvom in rezultati izdajateljstva/rezultati te dejavnosti. Sledila je kratka predstavitev znanstvenoraziskovalnega projekta mag. Jasmina Jajčevića (Bosna in Hercegovina), *Drugi korpus vojske Republike Bosne in Hercegovine med letoma 1992 – 1995*, s poudarkom na doprinosu za zgodovinopisje in afirmacijo arhivske dejavnosti. Sledila sta še zadnja prispevka, in sicer prispevek Zorana Vukeličića (Srbija), ki je na kratko predstavil časopis »Ex Pannonia«, ter prispevek Sabine Babajić (Bosna in Hercegovina), s katerim nas je seznanila z domovinsko zbirko Narodne in univerzitetne knjižnice »Derviš Sušić« v Tuzli.

Po zaključenem konferenčnem delu posveta in kosilu je sledil odhod na izlet oziroma obisk kulturnozgodovinske dediščine občine Kalesija. Prvi postanek je bil Kulturni dom Kalesija, kjer nas je dočakal topel sprejem te institucije. Ogledali smo si kratek predstavitveni film občine, vse skupaj pa je popestrila glasbena točka njihove tradicionalne glasbe. Seveda pa ni manjkala niti pogostitev v zgornji dvorani, kjer smo si lahko obenem ogledali razstavo iz časa napada na Bosno in Hercegovino. Sledil je odhod do bližnje vasi, kjer še danes stoji ena najstarejših mošej v Bosni in Hercegovini, saj naj bi nastala za časa turških vpadov. Posebnost so tudi nagrobniki, raztreseni okoli mošeje in vzdolž nje. Da je dan ostal v še toliko lepšem spominu, je poskrbelo osebje »Bosanske hiše«, ki nas je na zadnji postojanki postreglo z odlično tipično bosansko kavo in tradicionalnimi slaščicami. Dan se je počasi prevesil v noč in sledil je odhod do hotela, kjer nas je čakala večerja, a je bila ta po številnih dobrotah in v nasprotju s predhodnim dnevom, ko smo lačni sedli za mize, marsikomu odveč.

Zadnji dan posvetovanja je bil namenjen prispevkom na temo *Tehnično-tehnološka zaščita arhivskega gradiva (stanje, popisi, tveganja, odgovornosti,...) in druga aktualna vprašanja arhivske teorije in prakse*, ki so potekali v Kristalni dvorani. Vsega skupaj je bilo predstavljenih 19 prispevkov, od tega 9 avtorjev iz Srbije; Snežana Petrić je govorila o sistemu tehnične zaščite arhivskega gradiva v Srbiji, sledil je prispevek Svetlane Perović Ivović, ki nas je opomnila na problem kislosti papirja, konkretno na primeru zbirke časopisov Arhiva Jugoslavije, Jelena Kovačević nas je seznanila z digitalizacijo fotoarhiva novinarske agencije Tanjug, Višnja Nikolić pa s konservacijo in restavracijo papirnatega nosilca v arhivu Vojvodine. O primeru dobre prakse tehnično-tehnološke zaščite arhivskega gradiva Zveznega zavoda za statistiko je govoril Vladimir Jekić, medtem ko sta Milena Jovanović in Suzana Petrović predstavili prispevek na temo *Sistematični pristop k tehnični in tehnološki zaščiti arhivskega gradiva v Zgodovinskem arhivu '31. januar' Vranje*. Leonila Pavlović je s prispevkom predstavila zgodovino in delo Dunajskega banovinskega odbora Društva Rdečega križa – Novi Sad, za prav tako zanimiv prispevek je poskrbel Dušan Žugić, s katerim je na primeru izkušnje Zgodovinskega arhiva Užice predstavil problematiko posredovanja podatkov, ki zadevajo beneficirano delovno dobo. Zadnja predstavica arhivistov iz Srbije je bila Tatjana Segedinčev s prispevkom na temo *Pomen arhivske fotografije kot pričevalca zgodovinskega dogajanja in prisotnih ljudi na njej*.

S tehnično in tehnološko zaščito arhivskega gradiva v Državnem arhivu Republike Makedonije nas je seznanil dr. Aco Angelovski, s podobno tematiko se je ukvarjal tudi Adnan Tinjić (Bosna in Hercegovina), saj nam je na primeru dobre prakse Arhiva Tuzelskega kantona predstavil dolgoročno hrambo digitalnih zapisov. Z digitalizacijo, natančneje z urejanjem digitalne baze podatkov nekdanje časopisne hiše Vjesnik se je soočila Lana Žaja (Hrvaška).

S hrambo nekaterih najzanimivejših primerkov gradiva, ki se hranijo v ar-

hivih, snas je seznanil Stjepan Prutki (Hrvaška), ki je na kratko predstavil register združenja državljanov 1945–1993 v pristojnosti Državnega arhiva Vukovar. Dr. Jasna Požgan in Ivana Posedi (Hrvaška) sta prispevek posvetili pravosodnim fondom na področju Međimurja in koprivniškega Podravja do leta 1945, medtem ko je Omer Bajić (Bosna in Hercegovina) pokazal najzanimivejše primerke poštne znamk in žigov, nastalih v letih 1860–1961, ki jih hrani Zgodovinski arhiv Sarajevo.

Ne smemo pozabiti omeniti prispevka dr. Mirjane Marinković - Lepić (Bosna in Hercegovina), s katerim je predstavila razstavno dejavnost arhiva Bosne in Hercegovine na spletnih straneh in obenem naredila kratek pregled tovrstne aktivnosti preostalih arhivov. Sadika Maslak in Sanda Dupanović (Bosna in Hercegovina) pa sta na kratko predstavili primer urejanja pravosodnih fondov, konkretnije pa fonda okrožnega sodišča Bihać.

Med zadnjimi so svoje prispevke predstavili še kolega Aleksander Lavrenčič (Slovenija) na temo trženja informacij in prepoznavnosti strokovnega elektronskega časopisa »View Journal« in kolega iz Arhiva Republike Slovenije Žarko Štrumbl in Gašper Šmid, ki sta s prispevkom ponovno obudila spomin na zimske olimpijske igre v Sarajevu leta 1984 v luči promocije Jugoslavije, zlasti pa Bosne in Hercegovine.

Sledila sta diskusija oziroma razprava in oblikovanje sklepov posvetovanja, kjer so bile razrešene morebitne nejasnosti ali dvomnosti, potem pa še druženje ob poslovilnem kosilu. To je bil sicer moj prvi obisk tuzelskega mednarodnega posvetovanja, a raven strokovne razprave in prisrčno vzdušje, ki sta zaznamovala ta dva dneva, pa tudi število udeležencev, me prepričujejo, da je bilo tako tudi prejšnja leta in bo tudi v prihodnje.

Matej Muženič

3. mednarodna konferenca projekta e-ARH.si: 2016–2020 Ljubljana (Slovenija), 7.–8. november 2018

7. in 8. 11. 2018 se je v konferenčnih prostorih hotela Austria Trend v Ljubljani pod sloganom »*Preteklost na dosegu klika!*« odvijala 3. mednarodna konferenca projekta e-ARH.si: ESS 2016–2020. Projekt e-ARH.si financirata Evropski socialni sklad in Vlada Republike Slovenije, končni cilj projekta pa je, ob sodelovanju celotne slovenske javne arhivske službe oz. SJAS (ARS in šest regionalnih arhivov), vzpostavitev učinkovitega in varnega slovenskega elektronskega arhiva. Namen tokratne konference, ki se bo mdr. zapisala v anale tudi kot prva konferenca s področja arhivistike in informatike, delno prilagojena tudi ranljivim skupinam, je bil predstavitev trenutnih dosežkov oz. rezultatov posameznih kompetenčnih centrov. Na njej je 27 strokovnjakov več kot 200 udeležencem konference predstavilo prispevke s področij, povezanih s prevzemanjem in dolgoročno hrambo elektronskega arhivskega gradiva ter zagotavljanjem dostopnosti do njega. 3. konferenca e-ARH.si se je sicer neuradno začela že 6. novembra zvečer v Slovenski kinoteki s projekcijo digitalizirane, restavrirane in ranljivim skupinam prilagojene različice filma »To so gadi«. Projekcija filma, pred katero je navzoče v uvodnem nagovoru pozdravil direktor Arhiva Republike Slovenije (ARS), dr. Bojan Cvelfar, je bila izjemno uspešna, toplo sprejeta in dobro obiskana z več kot 80 udeleženci.

Osrednji del 3. konference e-ARH.si se je začel 7. novembra, ko je zbrano občinstvo nagovoril dr. Bojan Cvelfar. Sledilo je eno izmed dveh uvodnih predavanj vodje projektne skupine dr. Tatjane Hajtnik (ARS), ki je v prispevku z naslo-